

Дело C-163/24

Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда

Дата на постъпване:

1 март 2024 г.

Запитваща юрисдикция:

Curtea de Apel București (Румъния)

Дата на акта за преюдициално запитване:

21 декември 2023 г.

Въззваник-ищец:

ВХ

Въззваеми-ответници:

Статул Роман — Ministerul Finanțelor Publice

Curtea de Apel București

Предмет на главното производство

Производство по обжалване, в което въззваник-ищец, оспорва решението по гражданско дело, постановено от Tribunalul București (Окръжен съд Букурещ, Румъния) на 1 юли 2016 г., с което искът на ищеща за ангажиране на отговорност за непозволено увреждане е отхвърлен като неоснователен. Този иск е предявен след отхвърляне на първата жалба за отмяна на решението на Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (Разплащателна агенция в областта на земеделието, наричана по-нататък „APIA“), с което се отказва да бъде изплатена на ищеща субсидията за някои схеми за плащане за 2007 г. Извънредните жалби на ищеща срещу влязлото в сила решение за отхвърляне на тази жалба са отхвърлени като недопустими.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

На основание член 267 ДФЕС се иска тълкуване на член 20, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета и на член 68, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 796/2004 на Комисията

Преюдициални въпроси

1. Представлява ли член 20, параграф 1 от Регламент [(ЕО) № 1782/2003 на Съвета от] 29 септември 2003 година относно установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители (в редакцията му преди отмяната му с [Регламент (ЕО) № 73/2009]) разпоредба на Европейския съюз, която предоставяящ конкретни права на частноправните субекти, чието нарушаване може да ангажира отговорността на държавата вследствие на решение на национален съд, действащ като последна инстанция?
2. Трябва ли понятието „фактически точна информация“, съдържащо се в член 68, параграф 1 от Регламент [(ЕО) № 796/2004 на Комисията от 21 април 2004 година за определяне на подробни правила за прилагане на интегрираната система за администриране и контрол, кръстосано спазване и модулация, предвидени в Регламент (ЕО) № 1782/2003], да се тълкува в смисъл, че обхваща както правилното деклариране на площите от земеделския производител, така и правилното определяне на използвания парцел и на неговите граници?
3. При обстоятелствата по делото, представлява ли неотправянето от националния съд, действащ като последна инстанция, на преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз за тълкуване на член 68 от Регламент № 796/[2004], явно и достатъчно съществено нарушение, за да се ангажира отговорността на държавата за вредите, които се твърди, че са причинени от решението на този съд?

Разпоредби и съдебна практика на правото на Съюза, на които е направено позоваване

Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета от 29 септември 2003 година относно установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители и за изменение на регламенти (ЕИО) № 2019/93, (ЕО) № 1452/2001, (ЕО) № 1453/2001, (ЕО) № 1454/2001, (ЕО) 1868/94, (ЕО) № 1251/1999, (ЕО) № 1254/1999, (ЕО) № 1673/2000, (ЕИО) № 2358/71 и (ЕО) № 2529/2001 — съображения 14, 15 и 16 и член 20, параграф 1.

Регламент (ЕО) № 1973/2004 на Комисията от 29 октомври 2004 година за създаване на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета по отношение на схемите за подпомагане, посочени в дял IV и в дял IVa от посочения регламент и по отношение на използването на земята, която е била оставена под угар за целите на производството на сирови материали — член 138, параграф 1

Регламент (ЕО) № 796/2004 на Комисията от 21 април 2004 година за определяне на подробни правила за прилагане на интегрираната система за администриране и контрол, кръстосано спазване и модулация — съображения 36, 37, 55-58 и 67, член 6 и член 68, параграф 1 и параграф 2, втора алинея

Решения на Съда от 6 октомври 1982 г., CILFIT, C-283/81, EU:C:1982:335, т. 16, от 19 ноември 1991 г., Francovich и Bonifaci, C-6/90 и C-9/90, EU:C:1991:428, т. 41—43, от 5 март 1996 г., Brasserie du pêcheur и Factortame, C-46/93 и C-48/93, EU:C:1996:79, т. 51, от 30 септември 2003 г., Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513, т. 51, от 15 септември 2005 г., Intermodal Transports, C-495/03, EU:C:2005:552, т. 37, от 28 юли 2016 г., Tomásová, C-168/15, EU:C:2016:602, т. 22, от 4 октомври 2018 г., Кантарев, C-571/16, EU:C:2018:807, т. 95, от 29 юли 2019 г., Hochtief Solutions Magyarországi Fióktelepe, C-620/17, EU:C:2019:630

Национални разпоредби, на които е направено позоваване

Граждански кодекс [Legea nr. 287/2009 (Закон № 287/2009)], в сила от 1 октомври 2011 г. — член 1349 относно отговорността за непозволено увреждане и член 1357 относно условията за възникване на отговорността

Legea nr. 303/2004 (Закон № 303/2004) за статута на съдиите и прокурорите (в сила до 16 декември 2022 г.) — член 96, който урежда отговорността на държавата за вреди, причинени от съдебни грешки, и член 99bis, който определя недобросъвестността и грубата небрежност на магистратите

Legea nr. 554/2004 (Закон № 554/2004) за административното съдопроизводство, в настоящата си редакция след датата на завеждане на административното дело — член 21, съгласно който постановяването на окончателно съдебно решение в нарушение на принципа на предимство на правото на Съюза, установлен в Конституцията на Румъния, представлява основание за преразглеждане, наред с предвидените в Гражданския процесуален кодекс

Ordonanța de urgență a Guvernului [OUG] nr. 125/2006 (Извънредно постановление (OUG) № 125/2006 на Министерски съвет) за одобрение на схеми за директни плащания и допълнителни директни национални плащания, отпускати за селското стопанство от 2007 г., и за изменение на член 2 от Закон № 36/91 за земеделските дружества и други форми на

сдружаване в областта на селското стопанство (в сила до 23 март 2015 г.) —
което урежда одобряването на схемите за директни плащания и
допълнителните директни национални плащания, които се отпускат в
селското стопанство от 2007 г.

Член 7, параграф 1

„За да получат плащания по схемите за единно плащане на площ,
заявителите трябва да бъдат вписани във водения от АРИА регистър на
земеделските производители, да подадат заявление за плащане в
определенния срок и да отговарят на следните общи условия:

- a) да обработват земеделска земя с минимална площ 1 хектар, като площта на земеделския парцел трябва да е най-малко 0,3 хектара, а за лозята, овошните градини, насажденията с хмел, ябълковите градини, разсадниците за лозя, плодните храсти, минималната площ на земеделския парцел трябва да бъде 0,1 хектара;
- b) да декларират всички земеделски парцели;
- c) да предоставят под страх от наказателна отговорност действителни, пълни и напълно валидни данни във формулара на заявлението за единно плащане на площ и в приложените към него документи, включително в списъка на площите;
- f) да представят документи, доказващи законното използване на земята, за която е подадено заявлението;
- g) да представят всяка друга информация, поискана от АРИА в предвидените срокове;
- h) да позволят извършването на проверки от страна на АРИА или други оправомощени за тази цел органи;
- i) да отбележат границите на използвания парцел, когато на него се отглежда същата култура като съседните парцели;
- j) да уведомят писмено АРИА в 10-дневен срок за всички промени в данните, декларириани в заявлението за плащане, настъпили между датата на подаване на заявлението и датата на предоставяне на плащането. Тези промени се отнасят до използваната земеделска площ на стопанството, прехвърлянето на собствеността върху стопанството на друг земеделски ползвател, договарянето на пожизнена земеделска рента, други промени в информацията, съдържаща се във формулара на заявлението“.

Кратко представяне на фактите и главното производство

- 1 На 14 май 2007 г. ищецът подава в Agenția de Plăti și Intervenție pentru Agricultură – Centrul Județean Argeș (APIA — Окръжен център Ардеш, Румъния, наричан по-нататък „APIA Argeș“) заявление за схемите за подпомагане SAPS, PNCD и LFA (схема за единно плащане на площ, допълнителни национални директни плащания и райони с неблагоприятни природни условия) за 2007 г., с което иска подпомагане за обща земеделска площ от 264,71 хектара.
- 2 След извършена от APIA Argeș административна проверка се установява, че и други лица са подали заявления за някои от декларираните от ищеща площи, поради което на 20 октомври 2007 г. е отправено искане за разяснения с цел изясняване на това положение. На 28 ноември 2007 г. ищещът, заедно с представителите на другите заинтересовани страни, изяснява въпросите, свързани с декларирането на същите площи, като посочва площите, използвани от всеки един от земеделските производители. На същата дата ищещът подава в APIA Argeș формулар M1.1 „Промяна на декларацията за площ“, с който коригира първоначалната декларация, като декларира за определен физически блок площ от 45 хектара вместо 129,09 хектара, както е посочено в първоначалното заявление.
- 3 Ищещът обяснява, че разликата произтича от две грешки: грешка от 52 хектара, дължаща се на неправилното определяне на границите на планината, тъй като на картата на APIA не е имало референтни точки (имена на долини, реки, надморски височини и т.н.), и друга грешка от около 33 хектара, дължаща се на разликата между площта, посочена в договора за аренда, и сбора от площите на двата физически блока, съставляващи въпросната планина.
- 4 Предвид промяната на декларацията за площ APIA Argeș приема, че ищещът е виновен за свръхдеклариране на площи с отклонение от 46,56 %, поради което приема решението си от 28 май 2008 г., с което на основание член 138, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1973/2004 отхвърля заявлението му за плащане.
- 5 Ищещът предавява жалба срещу APIA пред Tribunalul București – Secția de contencios administrativ și fiscal (Окръжен съд Букурещ — Отделение за административни и данъчни спорове), предмет на производство № 44537/3/2008, с която иска от тази юрисдикция да постанови, че има право да получи субсидията за 2007 г., да разпореди на APIA да преразгледа решението от 28 май 2008 г. и да определи размера на дължимото му по закон плащане (28 168,82 евро) за използваните 263,26 хектара пасища, актуализиран към датата на плащането. Ищещът подава допълнително искане APIA Argeș да бъде осъдена да изплати обезщетение за имуществените и неимуществените вреди, претърпени поради

незаконосъобразното отхвърляне на заявлението за отпускане на субсидията по схемите за плащане през 2007 г.

- 6 Ищецът иска отмяна на решението на APIA, с което му е отказано отпускане на субсидията за 2007 г., тъй като промяната на първоначалното заявление за субсидия по отношение на използваната площ и следователно наличието на свръхдеклариране на площ, довело до налагането на санкцията по член 138, параграф 1 от Регламент (EO) № 1973/2004, е изключително по вина на ответника APIA, която за идентифициране на физическите блокове на използвани пасища е предоставила неверни топографски карти, които не отговарят на изискванията на европейската правна уредба (член 20 от Регламент № 1782/2003), в смисъл че не била е гарантрана достатъчна картографска точност.
- 7 Ищецът се позовава и на разпоредбите на член 68 от Регламент № 796/2004 за определяне на подробни правила за прилагане на интегрираната система за администриране и контрол, кръстосано спазване и модулация, относящи се до изключителните случаи, в които не се прилагат предвидените в този регламент намаления и изключвания. Ищецът твърди, че е представил фактически точна информация, така че не е имало свръхдеклариране на площта, а само погрешно идентифициране, и че може да докаже с всякакви доказателствени средства невинността си, в смисъл че ако е налице свръхдеклариране, то не е по негова вина, а се дължи на неточности и грешки в картите на APIA.
- 8 В подкрепа на искането си ищецът иска да бъдат събрани писмени доказателства, свидетелски показания и топографска експертиза. Tribunalul Bucureşti — Secţia de contencios administrativ şi fiscal приема писмените доказателства и отхвърля свидетелските показания и експертизите в областта на топографията като неполезни за делото.
- 9 С решение по гражданско дело № 220 от 20 януари 2011 г. Tribunalul Bucureşti — Secţia de contencios administrativ şi fiscal отхвърля жалбата на ищеца, като по същество приема за неоснователно възражението му, основано на член 68 от Регламент (EO) № 796/2004, що се отнася до липсата на вина за свръхдекларирането на площта, тъй като от договора за аренда и договора за покупко-продажба той е знал, че площта на земята по документи е 211,06 хектара, а не 264,71 хектара, както е деклариран, а от значение за преценката на вината на ищеца към момента на подаване на заявлението е свръхдекларирането спрямо площта, посочена в притежавания от ищеца документ за земята.
- 10 Ищецът обжалва това решение, като иска от Curtea de Apel Bucureşti — Secţia a VII-a contencios administrativ şi fiscal (Апелативен съд Букурещ, Румъния — VII Отделение за административни и данъчни спорове) да отмени съдебното решение и да разгледа делото отново със събиране на

убедителни доказателства, а именно топографска експертиза и свидетелски показания.

- 11 Ищецът твърди, че в разглеждания случай не става въпрос за свръхдеклариране, а за погрешно определяне на границите на планината, което не е наказуемо нито съгласно европейското, нито съгласно националното законодателство, по-специално тъй като не е по вина на земеделския производител. Той твърди също, че вината на ищеща или на APIA може да се определи само въз основа на действителни факти и че за да се установи действителната площ, е било необходимо да се направи или топографска експертиза, или проверка на място от APIA; такава проверка обаче е била извършена върху част от площта на разглежданата планина и не са били констатирани никакви нередности.
- 12 Освен това ищещът твърди, че границите на разглежданата планина са изрично посочени в договора му за аренда и че тези граници са същите като посочените в акта за собственост на собственика, от когото ищещът е наел земята, в който посочената площ е 261,76 хектара.
- 13 Ищещът твърди също, че неправилно е поискан оттеглянето на площта от 84,09 хектара чрез формуляра за оттегляне, тъй като тогава не е знаел, че някои данни са били погрешно въведени в картите на APIA. В записката, представена на 15 май 2008 г. в APIA Argeș, ищещът съобщава за това фактическо положение, поради което APIA е трябвало да отхвърли формуляра за оттегляне M.1.1, особено защото процедурата по плащане щяла да започне пет дни по-късно и APIA била длъжна, в съответствие със собствените си процедури и европейското законодателство, да провери твърденията на земеделския производител включително чрез проверка на място.
- 14 Пред въззвивния съд (Curtea de Apel București (Апелативен съд Букурещ), който е последна инстанция по това дело) ищещът иска да бъде отправено преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз относно тълкуването на член 68, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕО) № 796/2004.
- 15 На 2 април 2012 г. Curtea de Apel București — Secția de contencios administrativ și fiscal отхвърля искането за отправяне на преюдициално запитване до Съда с мотива, че аспектите, които ищещът възнамерява да изтъкне, не изискват тълкуване от страна на Съда по реда на преюдициалното производство.
- 16 С решение по гражданско дело № 1606 от 9.4.2012 г. (влязло в сила) Curtea de Apel București — Secția de contencios administrativ și fiscal отхвърля въззвивната жалба на ищеща като неоснователна.
- 17 Curtea de Apel (Апелативен съд) по същество приема, че са изпълнени предвидените в член 138, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1973/2004 условия за налагане на санкцията за неотпускане на помощи на ищеща за

2007 г., тъй като той е деклариран по-голяма използвана площ, за която е поискан подпомагане, както е установено при извършената от ответника APIA Argeș административна проверка, в резултат на която ищецът е признал, че първоначално декларираната площ не съответства на действителната и е променил декларацията.

- 18 Що се отнася до площта, която следва да се посочи в заявлението за подпомагане, съдът приема, че подлежащата на деклариране площ е действителната нетна земеделска площ, установена от извършеното от притежателя на парцела измерване, която може да се различава от посочената в акта за собственост. В случая обаче двамата земеделски производители установяват, че на практика ищецът не е наел 129,09 хектара, както е деклариран в първоначалното си заявление, а само 45 хектара. С подаването на формуляра, с който коригира първоначалната декларация, ищецът е признал, че е налице грешка в първоначалната му декларация.
- 19 Както първоначалната декларация, така и декларацията за промяна на площта са били подадени въз основа на същите карти на APIA, така че твърдението, че свръхдекларирането се дължи на грешка в картите на APIA е неоснователно. Тъй като тези карти не съдържат достатъчно информация за правилното идентифициране на площите, ищецът е трябвало да предприеме допълнителни действия, за да определи точната площ, която е използвал, за да избегне свръхдеклариране, особено след като е имало значителна разлика между първоначално определената от него площ и площта, записана в договора за аренда, която поставя под съмнение точността на площта, определена в картите на APIA.
- 20 Неточността на картите на APIA не може да оправдае свръхдекларирането от страна на ищеща на използваните от него площи, включително с оглед на задълженията по член 7, параграф 1, букви с) и f) от OUG № 125/2006. Ищещът е бил длъжен да гарантира, че декларираната площ е действително използваната площ, за която разполага с документи, доказващи правото на ползване, и не може да оправдае декларирането на по-голяма площ от използваната с „неточности“ в картите на APIA, които могат да оправдаят само погрешно идентифициране на площите по отношение на местоположението им на картата, но в никакъв случай грешка от 46,56 % в декларацията за площ.
- 21 Не е уважен и доводът на ищеща, че със записката от 15 май 2008 г. е оттеглил декларацията за оттегляне, тъй като Регламент (EO) № 796/2004 не позволява оттеглянето на искане за оттегляне на парцел, а само оттеглянето на площи.
- 22 Съдът приема, че положението на ищеща не попада и в хипотезите по член 68, параграф 1 от Регламент (EO) № 796/2004, който урежда изключенията при прилагането на намаления и изключвания.

- 23 Що се отнася до поисканите от ищеща доказателства, Curtea de Apel (Апелативен съд) приема, че свидетелските показания не са релевантни за целите на делото, тъй като имуществените вреди могат да бъдат доказани с приложените към преписката документи, а отхвърлянето на искането за обезщетение за вреди се дължи на отхвърлянето на главната претенция по иска, а не на недоказването на имуществените вреди. Що се отнася до топографската експертиза, съдът приема се, че тя не е от полза за целите на делото, като се имат предвид мотивите, на които се основава обжалваното решение (констатацията за свръхдеклариране, основана на оттегляне на площи от страна на ищеща), както и обстоятелството, че неточността или нередовността на картите на APIA не може да оправдае погрешното деклариране от страна на ищеща на използваните от него площи, за които той е поискал подпомагане.
- 24 Извънредните жалби (за преразглеждане, жалби за отмяна), подадени от ищеща срещу решението по гражданско дело № 1606 от 9.4.2012 г. на Curtea de Apel București — Secția de contencios administrativ și fiscal са отхвърлени като недопустими.
- 25 На 8 април 2013 г. с иск, предявен пред Tribunalul București, Secția a IV-a Civilă (Окръжен съд Букурешт, IV гражданско отделение) срещу ответниците — statul român (румънската държава) чрез Ministerul Finanțelor Publice (Министерство на публичните финанси) и Curtea de Apel București, ищещът иска да се установи неприлагането (нарушението) на правото на Съюза от страна на Curtea de Apel București — Secția de contencios administrativ și fiscal и да се ангажира имуществената отговорност на румънската държава, т.е. да се признае правото на обезщетение за причинените имуществени и неимуществени вреди.
- 26 Ищещът посочва, че двете юрисдикции (Tribunalul București и Curtea de Apel București — Secția de contencios administrativ și fiscal) не са приложили разпоредбите на член 20 от Регламент (EO) № 1782/2003 във връзка с член 68 от Регламент (EO) № 796/2004 и че не са спазени разпоредбите на член 267 ДФЕС във връзка с член 148, параграфи 2 и 4 от Конституцията на Румъния, тъй като въззвияният съд неоснователно е отхвърлил искането за отправяне на преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз.
- 27 Ищещът се позовава, наред с другите разпоредби, на член 267 ДФЕС и на практиката на Съда по делата Köbler, Cilfit, Francovich и Bonifaci, Brasserie du pêcheur и Factortame.
- 28 Ответникът — румънската държава, чрез Министерство на публичните финанси, се защитава, като по същество твърди, че не е възможно да се преразгледат всички аспекти, които са били окончателно решени от съда по делото, като бъдат посочени в рамките на нов иск, и че начинът, по който делото е решено с окончателно решение, може да бъде разгледан от съда по делото само като се използват извънредни способи за защита при

определените в закона условия. Той посочва, че отговорността на държавата е пряка, но ограничена до вредите, причинени от съдебни грешки, допуснати в наказателни производства, и че не са изпълнени условията за ангажиране на гражданска отговорност на Министерството на финансите за негови действия.

- 29 Tribunalul Bucureşti уважава повдигнатото служебно възражение за липса на процесуална легитимация на Curtea de Apel Bucureşti, като приема, че румънската държава чрез Министерство на финансите е единственият субект, срещу когото могат да бъдат предявени такива искове за ангажиране на гражданска отговорност.
- 30 С решение по гражданско дело № 960 от 1.7.2016 г. Tribunalul Bucureşti-Secția a IV a civilă отхвърля като неоснователен иска, предявен срещу ответника — румънската държава чрез Министерство на публичните финанси.
- 31 От посочените разпоредби от правото на Съюза не следва, че се предоставят права на частноправните субекти, докато правото на информация, на което се позовава ищецът, в смисъл на достъп до полезна информация в процеса на получаване на исканата субсидия и на правилно идентифициране на парцела, е общо право, което може да бъде признато по отношение на повечето разпоредби, определящи условията, свързани с функционирането на даден механизъм. При анализа на необходимите условия за ангажиране на отговорността на държавата обаче установената практика на Съда се позавава на онези разпоредби от правото на Съюза, с които се предоставят конкретни права на частноправните субекти, на които те могат да се позовават пред националните юрисдикции, а не на общи права, които могат да бъдат изведени от тълкуването на законодателни разпоредби.
- 32 Като потвърждава, че принципът на отговорност на държавата за вреди, причинени от неприлагането на правото на Съюза, е признат от Съда в решения Francovich и Bonifaci, Brasserie du Pêcheur и Factortame, и като се позовава подробно на условията, установени в решения Köbler и Traghetti del Mediterraneo, Tribunalul констатира, че Румъния не разполага със специална правна уредба относно отговорността на държавата за хипотезите, произтичащи от съдебната практика по дело Köbler, поради което следва да се прилагат разпоредбите на член 96 от Закон № 303/2004 относно статута на съдиите и прокурорите.
- 33 Като анализира член 96 от Закон № 303/2004, Tribunalul Bucureşti посочва, че държавата носи имуществена отговорност за вредите, причинени от съдебни грешки, и че правото наувреденото лице на обезщетение за имуществени вреди, причинени от съдебни грешки, допуснати в производство, различни от наказателните, може да бъде упражнено само ако наказателната или дисциплинарната отговорност, в зависимост от случая, на съдиета или прокурора за деяние, извършено в хода на съдебното

производство, е била предварително установена с влязло в сила решение и ако това деяние може да доведе до съдебна грешка.

- 34 Ищецът обжалва това решение пред запитващата юрисдикция, Curtea de Apel București (Апелативен съд Букурешт).

Основни доводи на страните в главното производство

- 35 Ищецът твърди, че преценката на съда, разглеждащ делото по същество, че разпоредбите на член 20, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1782/2003 не предоставят права на частноправните субекти, е неправилна и противоречи на съдебната практика на Съюза и на позициите на институциите на Съюза. Ищецът се позовава на решение на Съда от 14 юли 1967 г., Kampffmeyer и др., на решение на Общия съд от 10 април 2002 г., Lamberts/Ombudsman, точка 87 и на решение на Общия съд от 23 ноември 2011 г., Sison/Съвет.
- 36 Преценката на съда, разглеждащ делото по същество, противоречи на позицията на Европейската комисия, чието разследване АА/2008/24 показва, че погрешна картографска система не изпълнява функцията да гарантира ефективността на административните къстосани проверки (общ интерес), а води и до често погрешно локализиране на земеделските парцели в системата LPIS GIS от земеделските производители, които в крайна сметка биват санкционирани или не получават субсидии или компенсации за разходите.
- 37 Съгласно практиката на Съда установяването на нередности може да ангажира отговорността на виновната институция и да я задължи да поправи причинените вреди в съответствие с член 41, параграф 3 във връзка с член 51, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз, което очевидно включва признаването на права на частноправните субекти, вследствие на нарушение на член 20, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1782/2003.
- 38 Що се отнася до изискването националният съд да е нарушил явно приложимите законови разпоредби, ищецът твърди, че възвивният съд (Curtea de Apel București — Secția de contencios administrativ și fiscal) по никакъв начин не е проявил предпазливост и дължима грижа: от една страна, той е имал възможност да отправи преюдициално запитване до Съда, и от друга страна, не е приложил очевидните разпоредби на релевантните европейски правила, а именно разпоредбите, които дават възможност на ищеца да докаже невинността си с всякакви доказателствени средства, а е взел предвид само изявленията на органа, но не и доказателствата на ищеца. От тази гледна точка липсата на предпазливост и дължима грижа от страна на Curtea de Apel București — Secția de contencios administrativ și fiscal изглежда представлява нарушение на правото на справедлив съдебен процес.

39 Ищецът твърди, че въззвияният съд (Curtea de Apel Bucureşti — Secția de contencios administrativ și fiscal) е пренебрегнал очевидния смисъл на разпоредбите на член 68 от Регламент (ЕО) № 796/2004, които налагат на съда редица задължения: да се проведе съдебно разследване, да събере убедителни, полезни и относими доказателства, да мотивира отхвърлянето на доказателствата, което на практика е довело до нарушение на правото на справедлив съдебен процес. Той счита, че нарушението на правото на справедлив съдебен процес свидетелства за умишления характер на нарушението, а отказът да се отправи преюдициално запитване затвърждава този извод.

Кратко представяне на мотивите за преюдициалното запитване

- 40 Първият въпрос се отнася до тълкуването на член 20, параграф 1 от Регламент № 1782/2003, и по-специално дали този член представлява разпоредба на Европейския съюз, която предоставя конкретни права на частноправните субекти, чието нарушаване може да ангажира отговорността на държавата поради решение на национален съд, действащ като последна инстанция. Анализирайки искането на ищеца, Tribunalul Bucureşti — Secția a IV a civilă постановява, че нарушението на тази разпоредба не може да се счита за непозволено увреждане, тъй като тя не предоставя права на частноправните субекти.
- 41 Ищецът оспорва този извод на посочения съд, като се позовава на решенията на Европейската комисия от 2010 г. и от 2011 г., с които Румъния се санкционира за недостатъците на системата LPIS GIS, на административните проверки и на начина, по който се прилагат санкциите за съобщаване на неточна информация на земеделските производители и за неефективността на проверките на място за помощите за площ. Той твърди, че този извод на съда противоречи на позицията на Комисията, видна от разследване № AA/2008/24 на ЕК, което показва, че една неправилна картографска система не изпълнява ролята си да гарантира ефективни административни кръстосани проверки (общ интерес), но също така води до често погрешно определяне на местонахождението на земеделските парцели с последващо санкциониране на земеделските производители, като следователно става въпрос и за частен интерес на земеделския производител.
- 42 С втория си въпрос запитващата юрисдикция иска от Съда да тълкува понятието „фактически точна информация“, предвидено в член 68, параграф 1 от Регламент № 796/2004, за да се определи дали то обхваща както правилното деклариране на площите от земеделския производител, така и правилното определяне на използвания парцел и на неговите граници. Релевантността на този въпрос произтича от необходимостта да се прецени дали са изпълнени предвидените в практиката на Съда условия за възникване на отговорността на държавата.

- 43 С третия си въпрос от Съда се иска да определи дали при обстоятелствата по делото неотправянето от страна на националния съд, който се произнася като последна инстанция, на преюдициално запитване до Съда за тълкуване на член 68 от Регламент № 796/2004, представлява явно и достатъчно съществено нарушение, за да се ангажира отговорността на държавата за вредата, която се твърди, че е причинена от решението на тази юрисдикция.
- 44 Съгласно практиката на Съда държава членка може да носи отговорност за вреди, причинени от решение на национална юрисдикция, действаща като последна инстанция, което наруша разпоредба на правото на Съюза, само в изключителни случаи, когато националната юрисдикция, действаща като последна инстанция, явно е нарушила приложимото право. Освен това, за да определи дали е налице достатъчно съществено нарушение на правото на Съюза, националният съд, сезиран с иск за обезщетение за вреди, трябва да вземе предвид всички обстоятелства, характеризиращи положението, представено пред него, сред които е неизпълнението от съответната национална юрисдикция на задължението ѝ за отправяне на преюдициално запитване по силата на член 267, трета алинея ДФЕС (решения от 5 март 1996 г., Brasserie du Pêcheur и Factortame/Комисия, съединени дела C-46/93 и C-48/93, EU:C:1996:79, т. 56, от 30 септември 2003 г., Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513, т. 54 и 55 и от 28 юли 2016 г., Tomásová, C-168/15, EU:C:2016:602, т. 25).
- 45 В настоящия случай, въпреки че административният съд, който е постановил решение по делото в качеството си на юрисдикция, действаща като последна инстанция, е бил длъжен да поисква тълкуване от Съда на член 68 от Регламент (EO) № 796/2004 — като в противен случай трябва да мотивира решението си с оглед на критериите, избрани от Съда по дело Cilfitt — той само е констатирал, че повдигнатите от ищеща въпроси не се нуждаят от преюдициално тълкуване от страна на Съда, без да изложи подробни мотиви за приемането на това процесуално становище.
- 46 С оглед на всички тези съображения запитващата юрисдикция счита за необходимо да постави трите въпроса на Съда.

РАД